

Στρατηγικές οργάνωσης μελέτης

Τηλεδιάσκεψη με θέμα:
«Στις εξετάσεις είμαστε μαζί!»
Τρίτη 31 Μαΐου 2022

Βασίλειος Κωτούλας – vaskotoulas@sch.gr
Οργανωτικός Συντονιστής ΠΕΚΕΣ Θεσσαλίας

Δομή

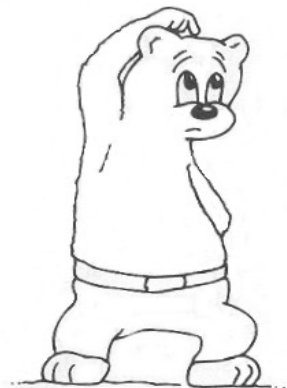
- Συζητούμε για το «μαζί»
- Συζητούμε για τις εξετάσεις
 - μνημονικά βοηθήματα
 - οργάνωση – γνωστική χαρτογράφηση

Συζητούμε για το «μαζί»...

- Όσες/Όσοι βρίσκονται γύρω σας, εκτιμούν εσάς αλλά και τις προσπάθειές σας. Δεν υπάρχει λόγος να νιώθετε πως δεν αναγνωρίζονται οι προσπάθειές σας.
- Οι συγκρούσεις μπορούν να αποφεύγονται και τα θέματα που μας απασχολούν να αντιμετωπίζονται με συζήτηση. Ένας λόγος παραπάνω τις ημέρες των εξετάσεων να είμαστε ήρεμοι/ες για να διαθέτουμε το δυναμικό μας στην οργάνωση της πληροφορίας.
- Τα απαιτητικά έργα απαιτούν οργάνωση του χρόνου και των ενεργειών. Καλό είναι να περιορίσετε ενέργειες που δεν είναι σχετικές με το έργο που έχετε ώστε να κατευθύνετε τον χρόνο σας εκεί που απαιτείται. Η οργάνωση του χρόνου και των ενεργειών σας θα βοηθήσει τα πρόσωπα που ζουν μαζί σας να ρυθμίσουν ανάλογα τις ενέργειές τους.

Αυτοκαθοδήγηση

Σχεδιασμός

Τι πρέπει να κάνω;

Ξέρω κάποια
σχέδια;
Ποιά είναι;

Επιλογή στρατηγικών

Παρακολούθηση

Πώς προχωράει το σχέδιό μου;

Πώς τα πήγα; Τα κατάφερα;

Αξιολόγηση

Πίνακας ενεργειών

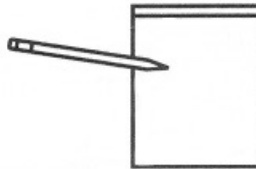
1. Σκέφτομαι μια ιδέα για το θέμα της έκθεσης.

2. Βάζω ημερομηνία και όνομα.

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

3. Γράφω με προσοχή τις ιδέες μου.

4. Ζητώ βοήθεια από το δάσκαλο ή ψάχνω στο λεξικό για μια λέξη.

5. Κυκλώνω τις λέξεις που δεν είμαι σίγουρος και τις διορθώνω μετά.

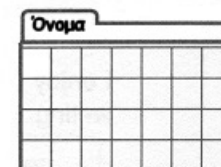
6. Βάζω το γραπτό μου στο ντοσιέ

7. Καθαρίζω το θρανίο.

8. Πηγαίνω το ντοσιέ στην έδρα.

Αυτοκαθοδήγηση

Αυτο-καθοδηγούμενος τροχός ανάγνωσης

Συζητούμε για τις εξετάσεις...

- Μνημονικές τεχνικές
- Κωδικοποίηση της πληροφορίας: Γνωστική χαρτογράφηση

Στρατηγικές

- Είναι όλες οι **τακτικές** (σκέψης ή συμπεριφοράς) που διευκολύνουν τη διαδικασία μάθησης, την **κωδικοποίηση** της πληροφορίας, τη **συγκράτηση** και την **ανάκλησή της**.
- Μπορεί επίσης να αποτελούν οργανωμένα σχέδια δράσης που διαμορφώνονται για την επίτευξη ενός μαθησιακού στόχου.

Μα το διάβασα χθες. Το
ήξερα. Το είπα στη μητέρα
μου απ' έξω...
Τώρα δεν θυμάμαι
απολύτως τίποτα...

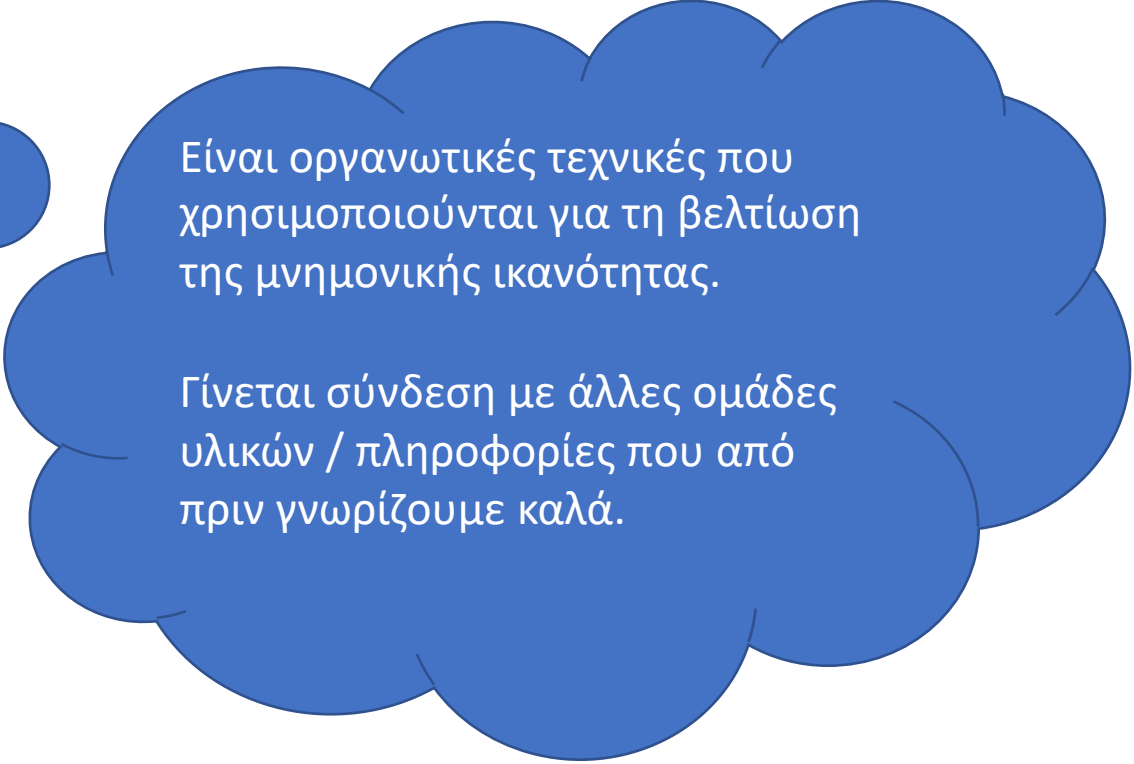

Μα το είπαμε στην τάξη εκατό φορές...
Χθες μπορούσε να λύσει την άσκηση. Σήμερα είναι σαν να άδειασε το κεφάλι του... Σα να μην κάναμε ποτέ αυτό το μάθημα.

Μνημονική λειτουργία και τεχνικές

- Βραχύχρονης
- Μακρόχρονης
 - Αποθήκευσης
 - Ανάκλησης
- Εργαζόμενης

Είναι οργανωτικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση της μνημονικής ικανότητας.

Γίνεται σύνδεση με άλλες ομάδες υλικών / πληροφορίες που από πριν γνωρίζουμε καλά.

Μνημονικές τεχνικές / στρατηγικές

- **Μνημονικά βοηθήματα**
 - Ρίμες
 - Λέξεις – κλειδιά
 - Ακρωνύμια - ακροστιχίδες
- **Αναλογίες**
- **Κατηγοριοποιήσεις**
- **Οπτικοποιήσεις**
- **Νοερές εικόνες**

Μνημονικά βοηθήματα - ρίμες

- Μικρά ποιήματα ή φράσεις που περιέχουν με κατάλληλο τρόπο την πληροφορία
- Αεί ο Θεός ο Μέγας γεωμετρεί

$$3,14159 = \pi$$

Μνημονικά βοηθήματα – λέξεις κλειδιά

- Για την συγγραφή κειμένου

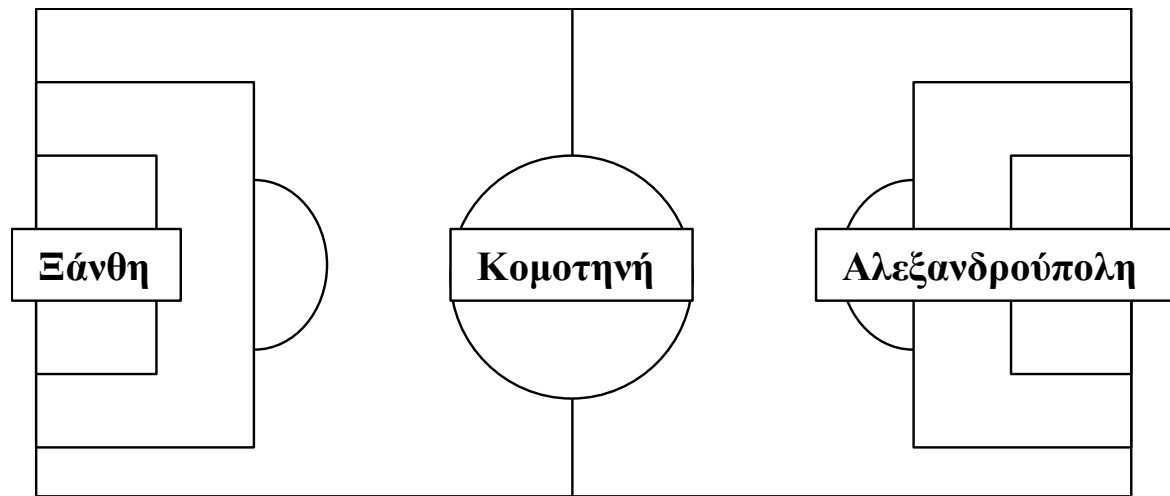
Μνημονικά βοηθήματα ακρωνύμια

• Για την Έκθεση

Ε	Εκφράζω	Εκφράζω εικόνες
Κ	Κατηγοριοποιώ	Κατηγοριοποιώ τις εικόνες
Θ	Θέτω σε σειρά	Θέτω σε σειρά τις εικόνες
Ε	Ελέγχω	Ελέγχω αυτά που έγραψα
Σ	Σημειώνω	Σημειώνω και διορθώνω λάθη
Η		

Αναλογίες – Μέθοδος τοποθεσιών

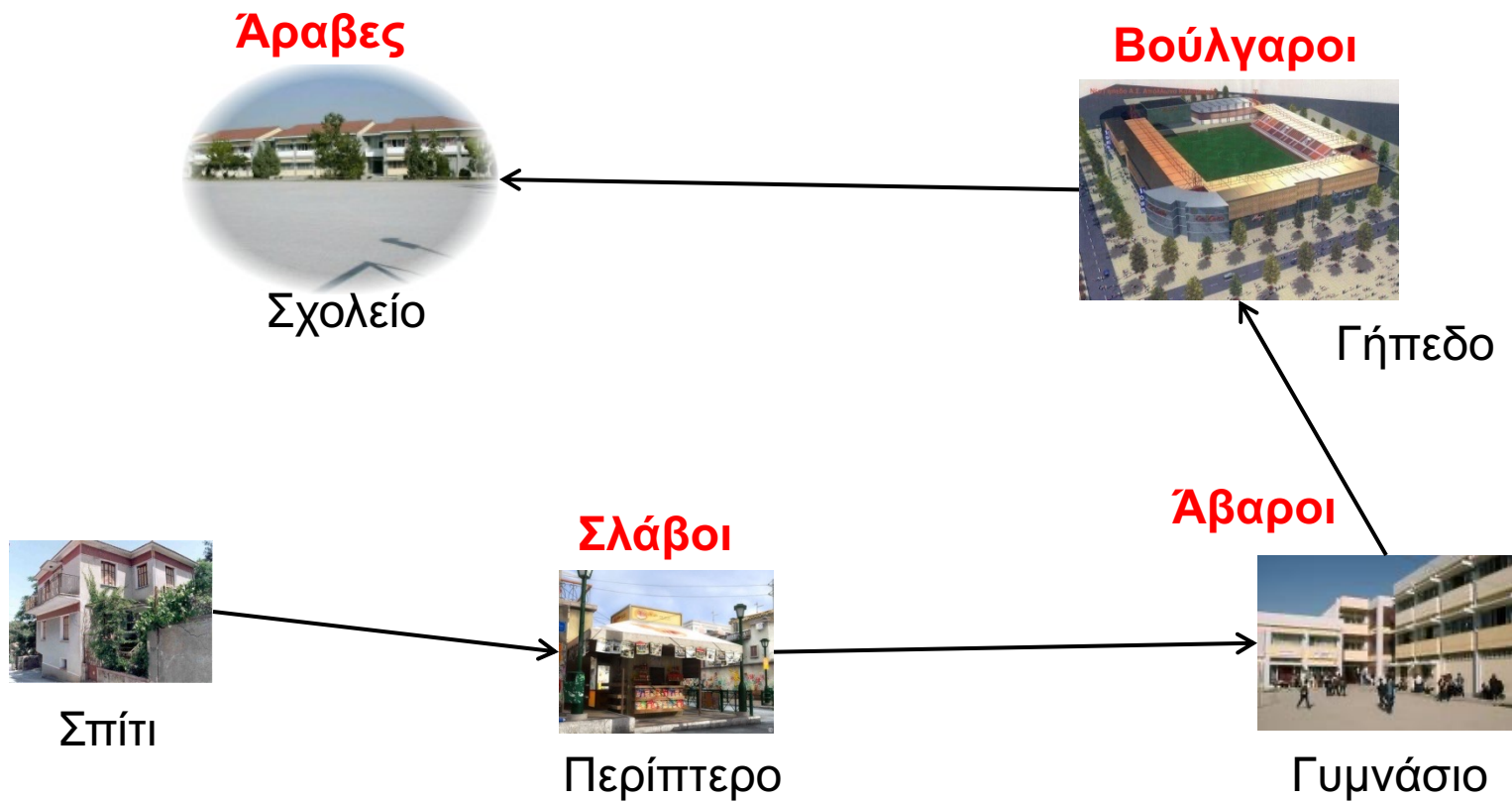
- Σχηματικές αναπαραστάσεις με ενσωματωμένη την πληροφορία

Αναλογίες – Μέθοδος τοποθεσιών

- Επιλέγεται μια γνωστή διαδρομή και αναφέρεται (π.χ. από το σπίτι στο σχολείο).
- Συνδέεται η γνώση με συγκεκριμένες τοποθεσίες που βρίσκονται σε σειριακές σχέσεις.

Αναλογίες – Μέθοδος τοποθεσιών

Κατηγοριοποιήσεις

- Τοποθέτηση σε κατηγορίες αντικειμένων μάθησης.
- Σε πρώτη φάση μαθαίνονται οι κατηγορίες κι εφόσον είναι εφικτό και αποδοτικό γίνεται προσπάθεια να εμπεδωθούν και τα μέλη των κατηγοριών.

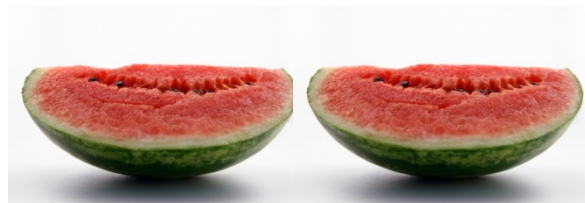
Οπτικοποιήσεις

- Γίνεται μετατροπή της σειράς γεγονότων, ενεργειών, χαρακτήρων κλπ. σε εικόνες ή γενικότερα οπτικές πληροφορίες.

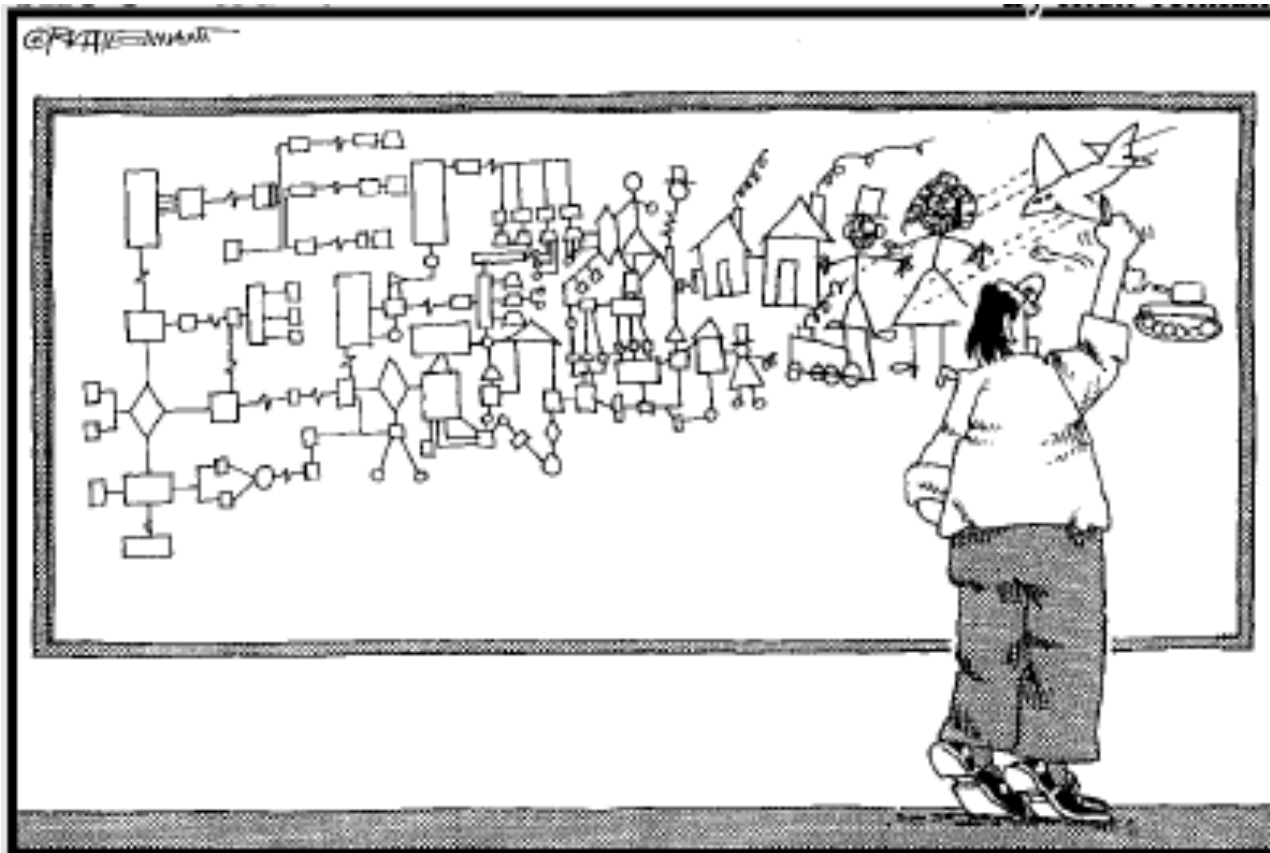
Νοερές εικόνες

- Δημιουργείται συνειρμικός δεσμός με τον κανόνα, τον ορισμό ή τη γνώση μέσα από μια αναπαράσταση.

Τεχνικές

- Γνωστική – νοηματική χαρτογράφηση
- Προκαταβολικοί οργανωτές
- Διαγράμματα οργάνωσης
- Στρατηγικές δημιουργίας και αξιοποίησης σημειώσεων
- Συστήματα μελέτης
- Ατομικά προγράμματα
- Βινιέτες αυτοκαθοδήγησης

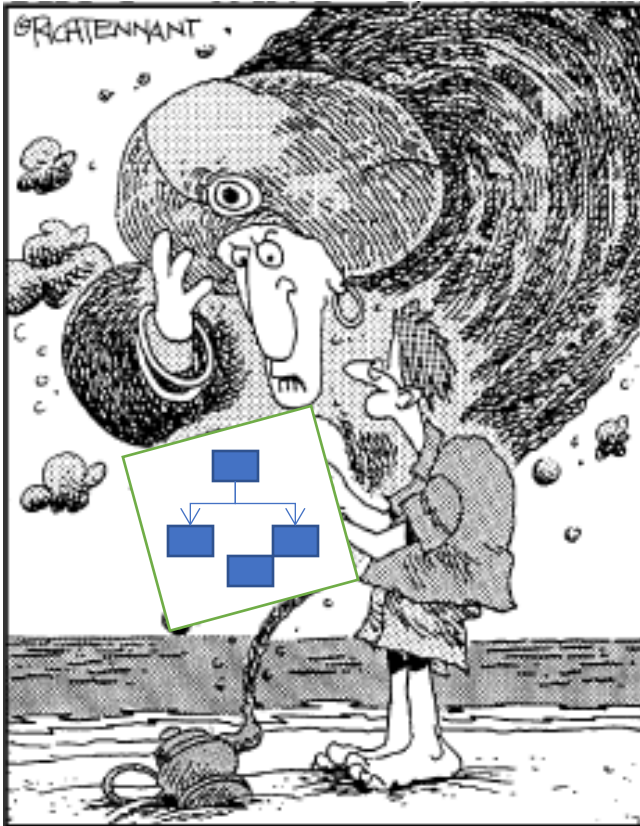
Γνωστική χαρτογράφηση

Είναι η γραφική αναπαράσταση της δομής ενός κειμένου, μιας σειράς πληροφοριών.

Βασίζεται στη χρήση σχημάτων και βελών.

Αναπαράσταση εννοιών και σχέσεων.

Γνωστική χαρτογράφηση

-Δεν γίνεται να μου
ζητήσεις όπως όλοι:
λεφτά, σπίτια, αυτοκίνητα;
Πρέπει να σου εξηγήσω
το γνωστικό χάρτη;

Βήματα

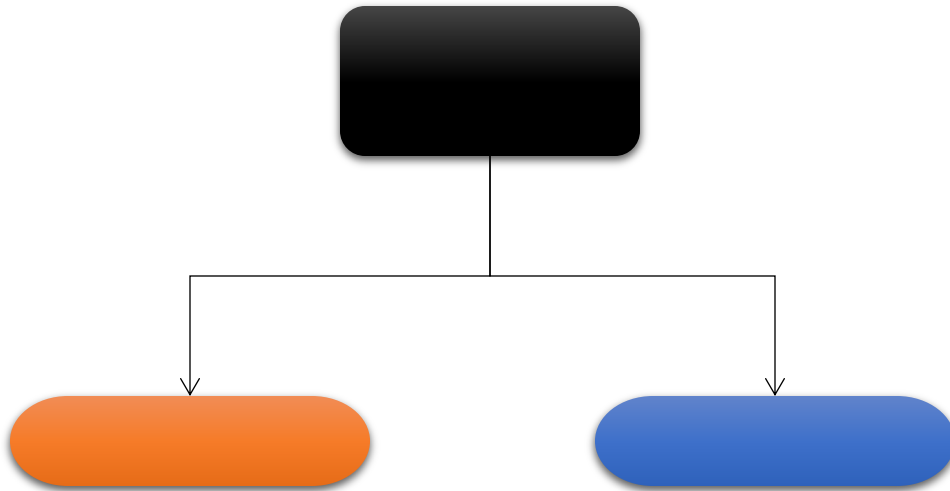
1. Καταγράφουμε το θέμα.
2. Διαβάζουμε προσεκτικά το πρώτο μέρος, ενότητα ή παράγραφο του κειμένου.
3. Με τη χρήση αυτό-ερωτήσεων βρίσκουμε την κεντρική και τις υποστηρικτικές ιδέες.
4. Ελέγχουμε την κεντρική ιδέα, την κυκλώνουμε και τραβούμε γραμμές για να δείξουμε τις σχέσεις.
5. Επαναλαμβάνουμε τα βήματα 2-4
6. Συνδέονται οι κεντρικές ιδέες μεταξύ τους.

Γραφικοί οργανωτές

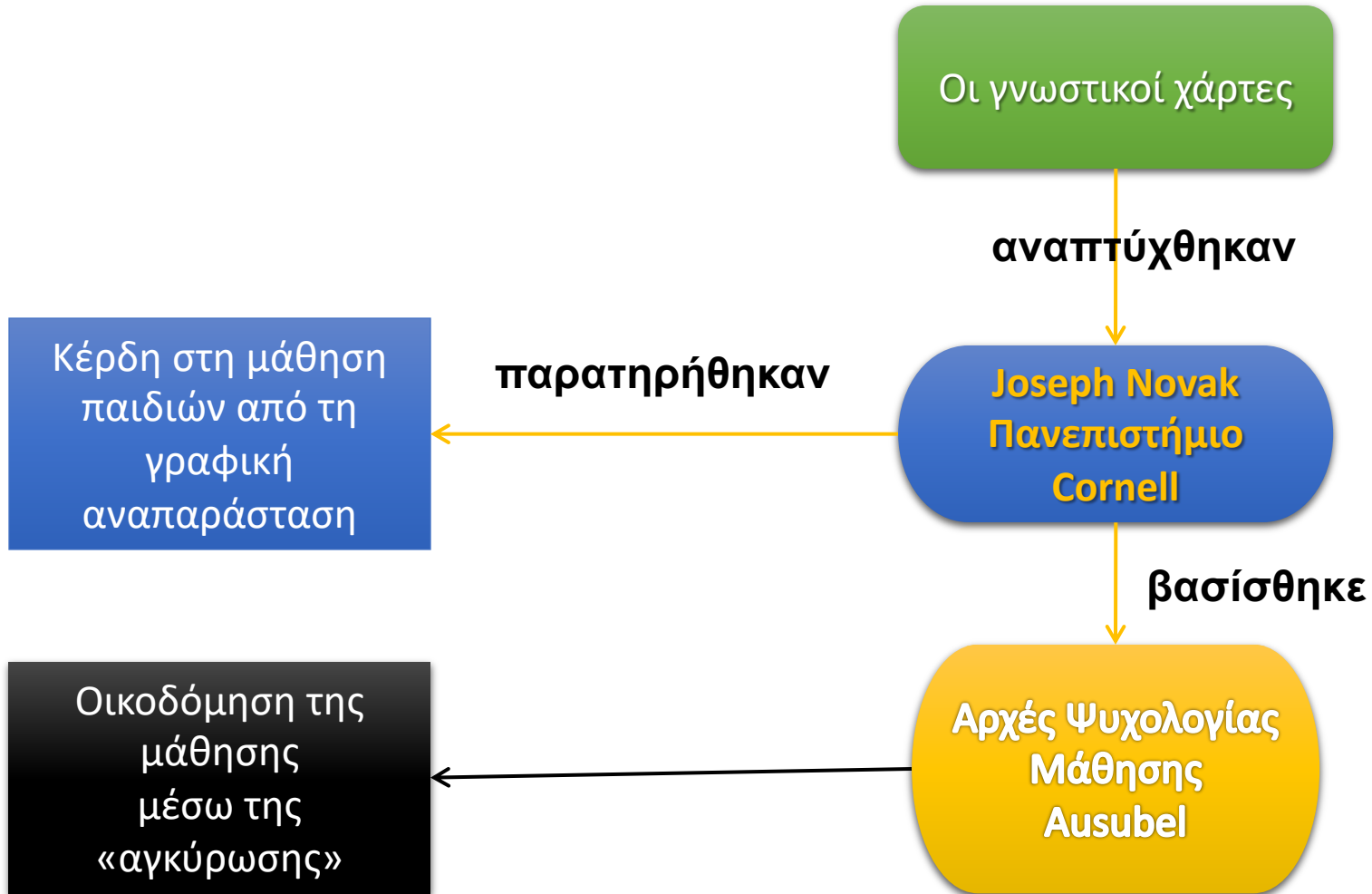
- Οι γραφικοί οργανωτές είναι γραφικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την **οργάνωση**, την **ανάλυση** και την **αναπαράσταση** της πληροφορίας ή την **ανάπτυξη λεξιλογίου**.
- Στόχοι:
 - Η σύνδεση μεταξύ των μερών και του όλου, καθώς και του όλου με τα μέρη που το απαρτίζουν.
 - Η ανίχνευση ή η δημιουργία αναλογιών, μεταφορών, η εξαγωγή συμπερασμάτων από το μαθησιακό υλικό και η σύνδεσή τους με την εμπειρία μας.

Τι περιλαμβάνουν...

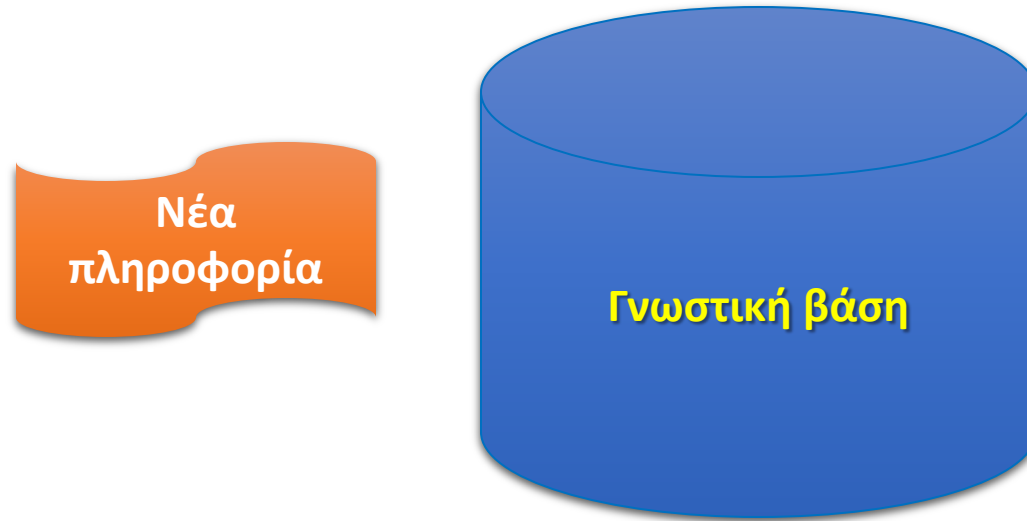
- Περιλαμβάνουν έννοιες (σχήματα) και τις σχέσεις μεταξύ τους (βέλη και γραμμές)

Ιστορικά στοιχεία

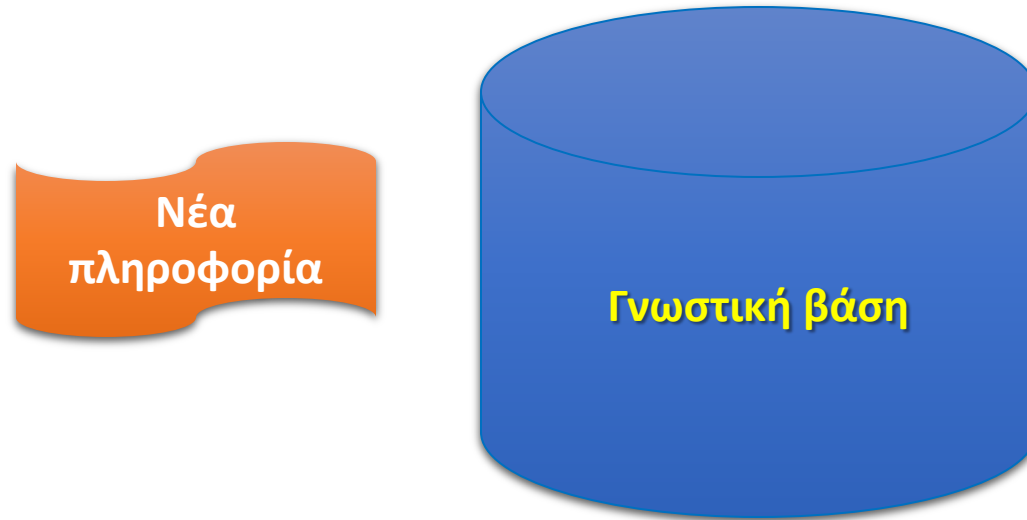

Ausubel 1

Αν η νέα πληροφορία συμπληρώνει τη γνωστική βάση, ενσωματώνεται σ' αυτή και η τελευταία ενημερώνεται και μεγαλώνει.

Ausubel 2

Αν όμως η νέα πληροφορία αντιτίθεται στη γνωστική βάση, τότε γίνεται σύγκριση μεταξύ της νέας και της υπάρχουσας.

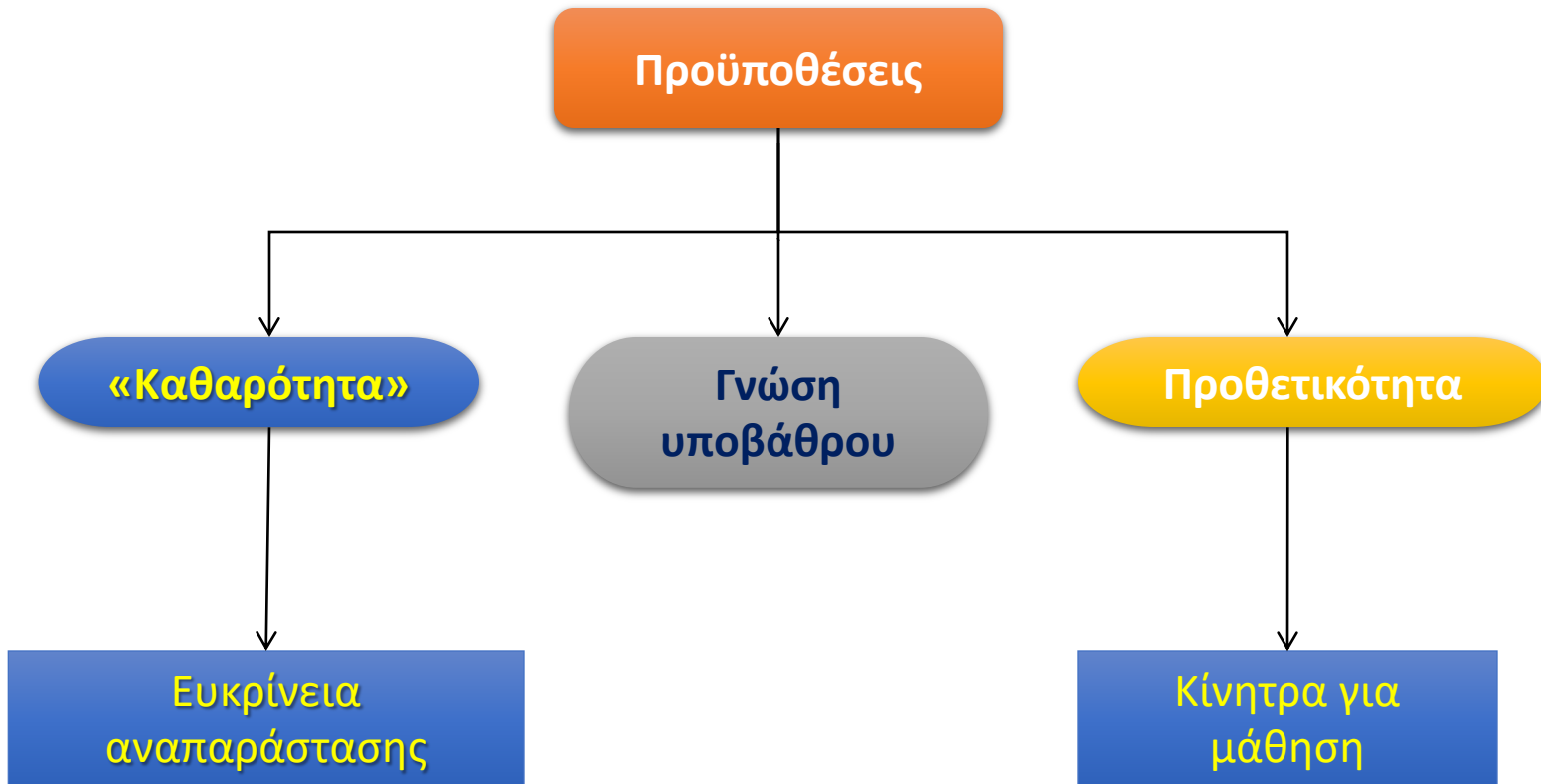
Εκείνη που θεωρείται ορθή εγκαθίσταται ως γνώση.

Ausubel 3

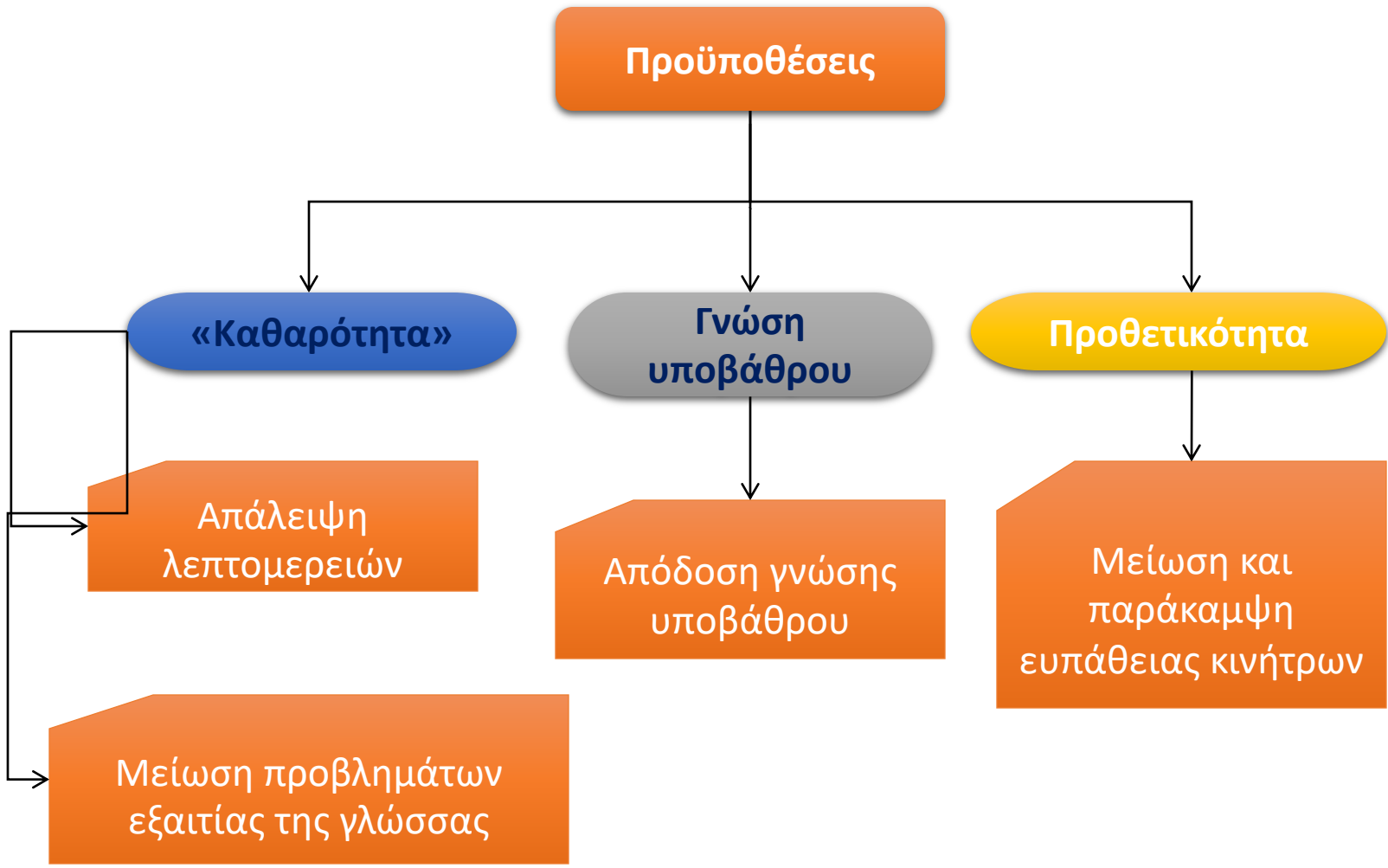

Αν δεν υπάρχει κάτι στη γνωστική βάση που να σχετίζεται με το θέμα, η νέα πληροφορία εγκαθίσταται ως γνώση υποβάθρου

Προϋποθέσεις εποικοδόμησης της νέας γνώσης

Η γνωστική χαρτογράφηση ως διδακτική λύση

Για τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Οι γνωστικοί χάρτες

προσφέρουν

Ευκρίνεια υλικού

**Παρακάμπτοντας
χαρακτηριστικά**

**Οργανώνοντας το
υλικό**

Γνώση υποβάθρου

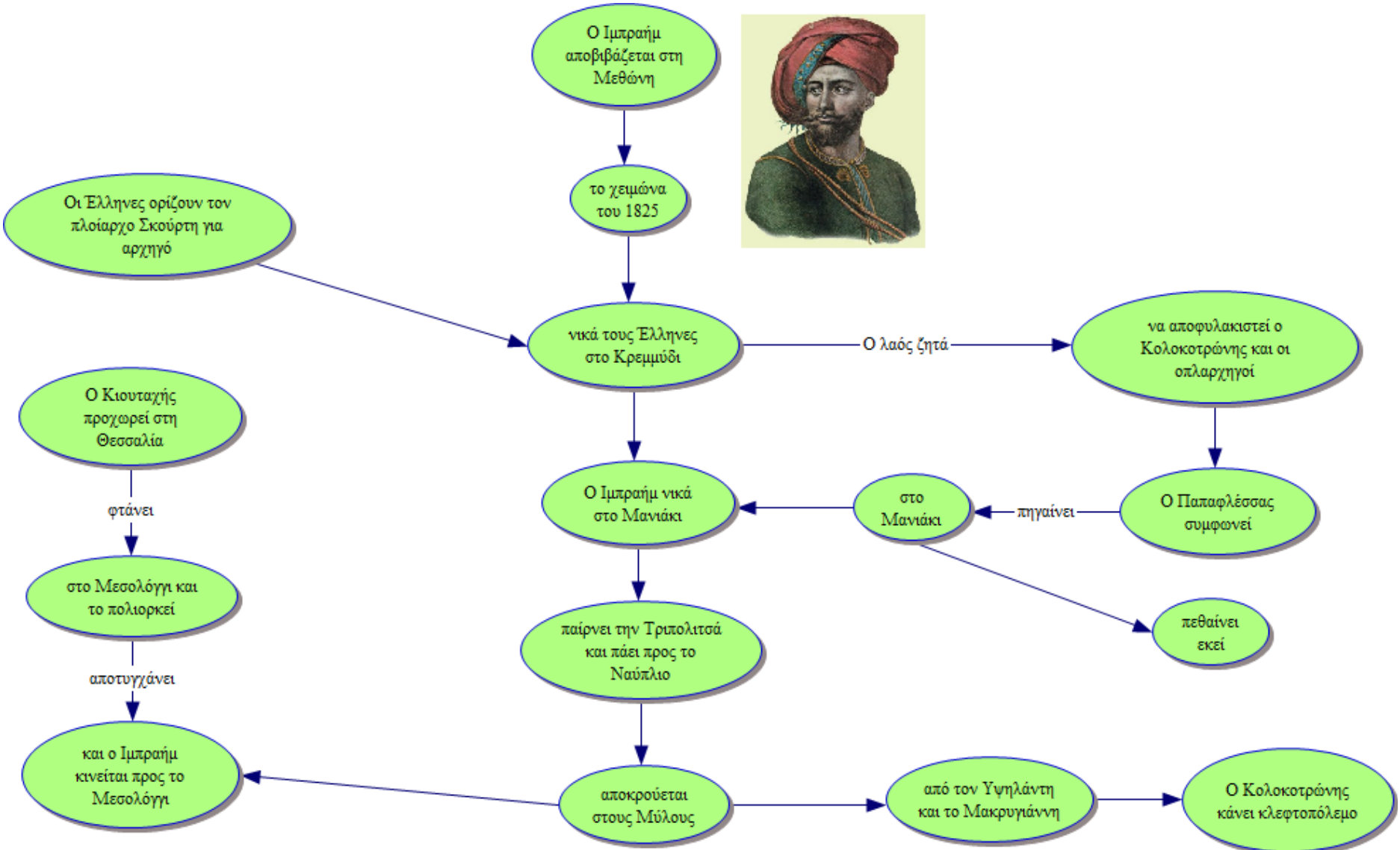
**Παρακάμπτοντας τις
ελλείψεις**

Προθετικότητα

**Κάνοντας το υλικό
λιγότερο
«απειλητικό»**

Χρήσεις γνωστικού χάρτη

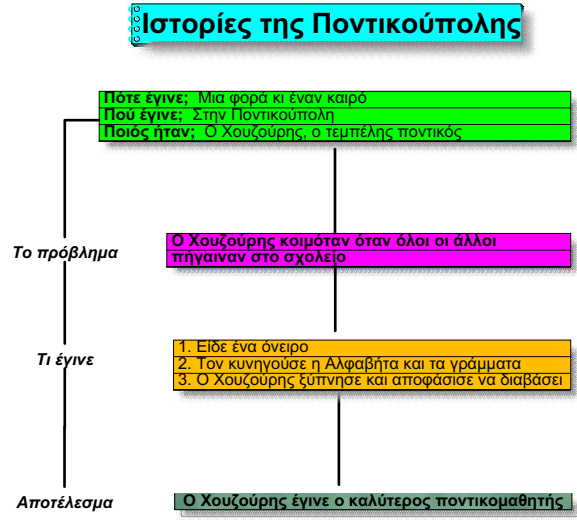

Βήματα

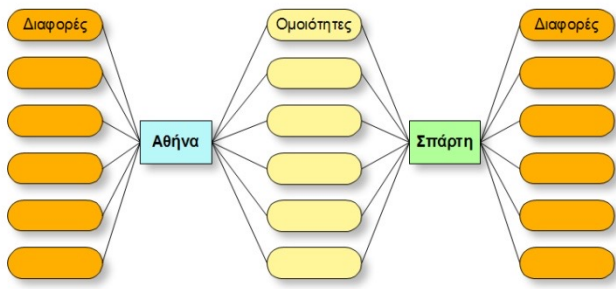
1. Καταγράφουμε το θέμα.
2. Διαβάζουμε προσεκτικά το πρώτο μέρος, ενότητα ή παράγραφο του κειμένου.
3. Με τη χρήση αυτό-ερωτήσεων βρίσκουμε την κεντρική και τις υποστηρικτικές ιδέες.
4. Ελέγχουμε την κεντρική ιδέα, την κυκλώνουμε και τραβούμε γραμμές-βέλη για να δείξουμε τις σχέσεις.
5. Επαναλαμβάνουμε τα βήματα 2-4
6. Συνδέουμε τις κεντρικές ιδέες μεταξύ τους.

Είδη γνωστικών χαρτών

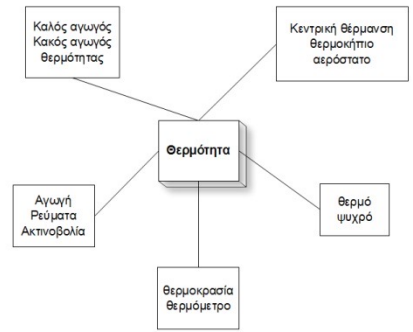
Χάρτης ιστορίας

Χάρτης κριτικής σκέψης

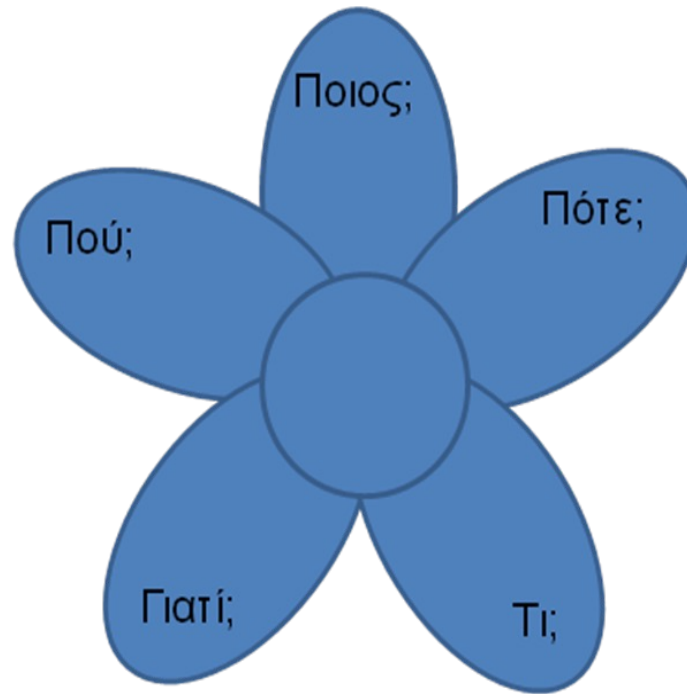
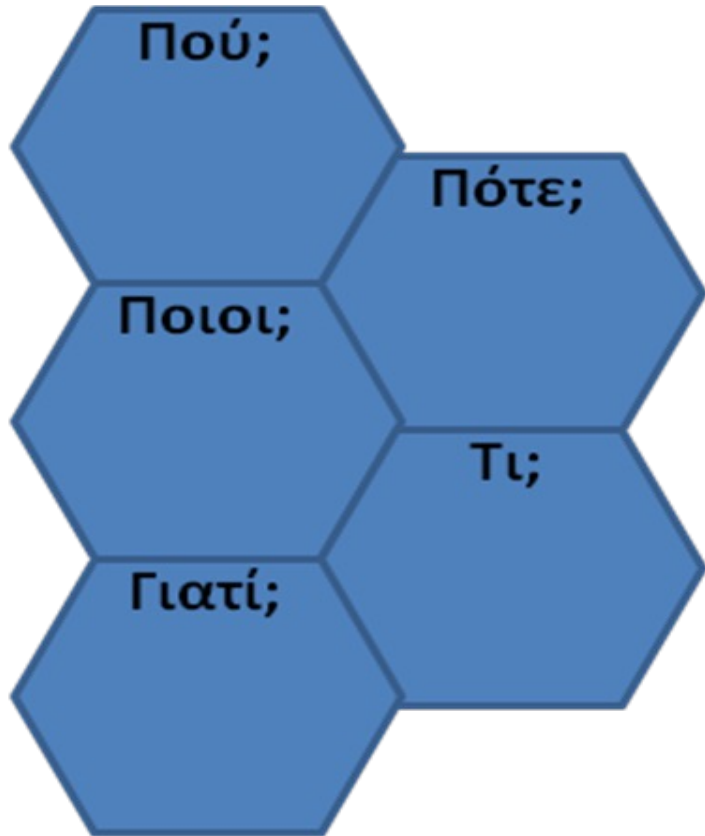
Νοηματικός χάρτης

Χάρτης ιστορίας

- Περιλαμβάνει τα κύρια στοιχεία ενός αφηγηματικού κειμένου:
 - Τον χώρο (πού;)
 - Το χρόνο (πότε;)
 - Τα πρόσωπα (ποιοι;)
 - Το πρόβλημα
 - Τα γεγονότα δράσης (τι;)
 - Τις αιτίες τους (γιατί;)
 - Το αποτέλεσμα

Χάρτες ιστορίας

Νοηματικός χάρτης

- Γραφικό βοήθημα όπου σε πρώτη φάση τουλάχιστον δεν παίζουν σημαντικό ρόλο οι σχέσεις μεταξύ των εννοιών.
- Χρησιμοποιείται:
 - Καταιγισμός ιδεών
 - Ανάπτυξη λεξιλογίου
 - Επανάληψη ενοτήτων

λάβα

ενεργά

Μέθανα

Ρωγμή φλοιού

Νίσυρος

καταστροφές

σβησμένα

ηφαίστειο

κρατήρας

κώνος

Υψηλή θερμοκρασία

Σαντορίνη

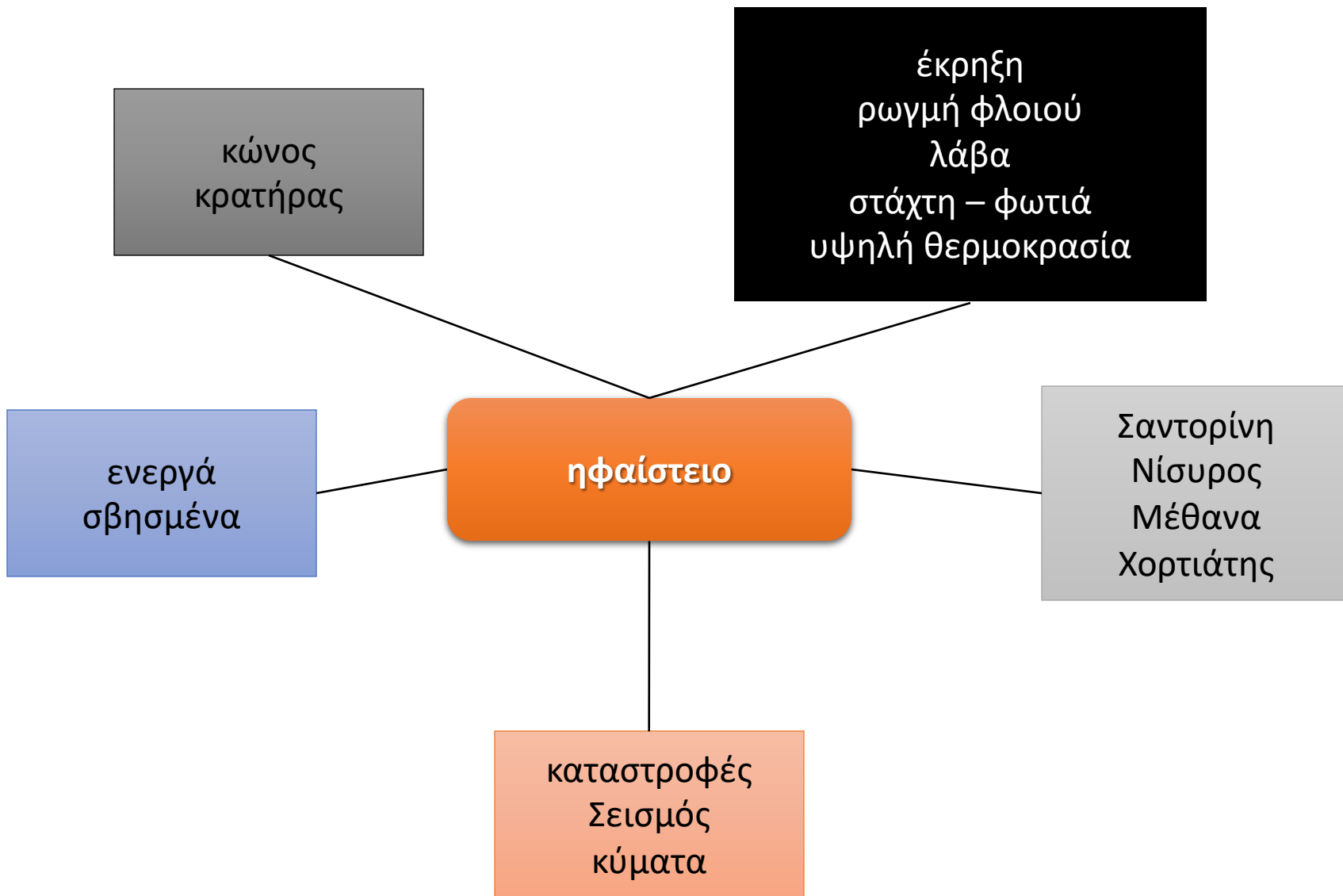
Στάχτη - φωτιά

έκρηξη

Χορτιάτης

σεισμός

κύματα

- * Ποιες ανάγκες εξυπηρετούν τα μέσα συγκοινωνίας και μεταφοράς;
- * Ποια προβλήματα δημιουργούν;

1

Ζούμε στη Θεσσαλονίκη και θέλουμε να επισκεφτούμε τους συγγενείς μας στην Αθήνα. Πώς είναι προτιμότερο να ταξιδέψουμε;

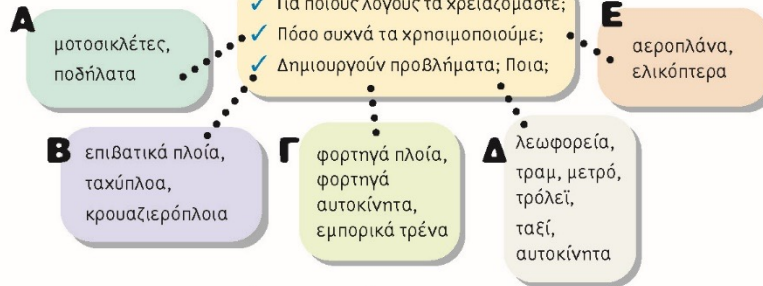

Ποιο μέσο συγκοινωνίας θα προτείναμε στον Ορφέα και για ποιους λόγους;

2

Επιλέγουμε και μελετάμε μία από τις παρακάτω ομάδες μέσων συγκοινωνίας και μεταφοράς και καταγράφουμε τις απόψεις μας στο σημειωματάριό μας.

Ανακοινώνουμε στην τάξη.

3

Επιλέγουμε έναν κεντρικό δρόμο στον τόπο που ζούμε. Συζητάμε και γράφουμε στο σημειωματάριό μας:

- ✓ Τι είδους οχήματα κυκλοφορούν πιο συχνά;
- ✓ Ποιες ώρες της ημέρας είναι περισσότερη η κίνηση και γιατί;
- ✓ Ποια προβλήματα δημιουργούνται (στο περιβάλλον, στους ανθρώπους);
- ✓ Ποιες είναι οι λύσεις που προτείνουμε;

Ανακοινώνουμε στην τάξη.

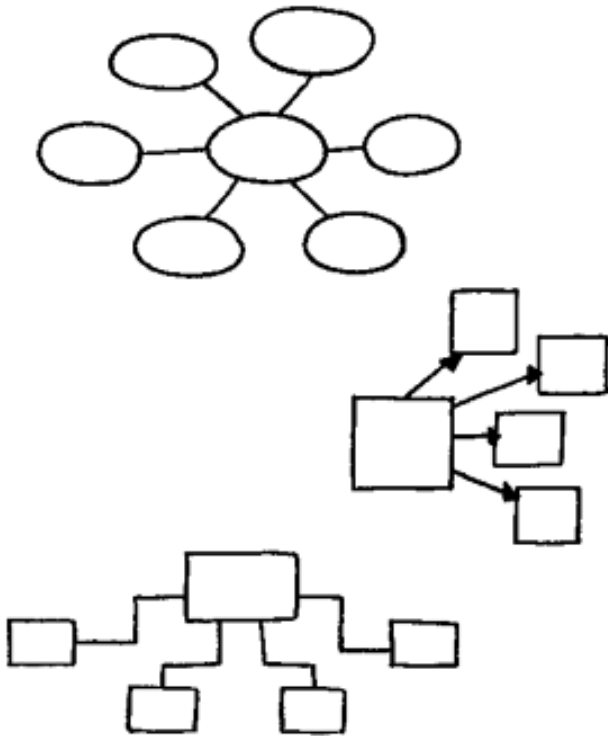

Μορφές νοηματικών χαρτών

- Αραχνοειδείς
- Ιεράρχησης
- Διαγράμματα ροής – Αλγόριθμοι
- Χωροταξικές απόψεις
- Διαγράμματα οργάνωσης εννοιών

Αραχνοειδείς

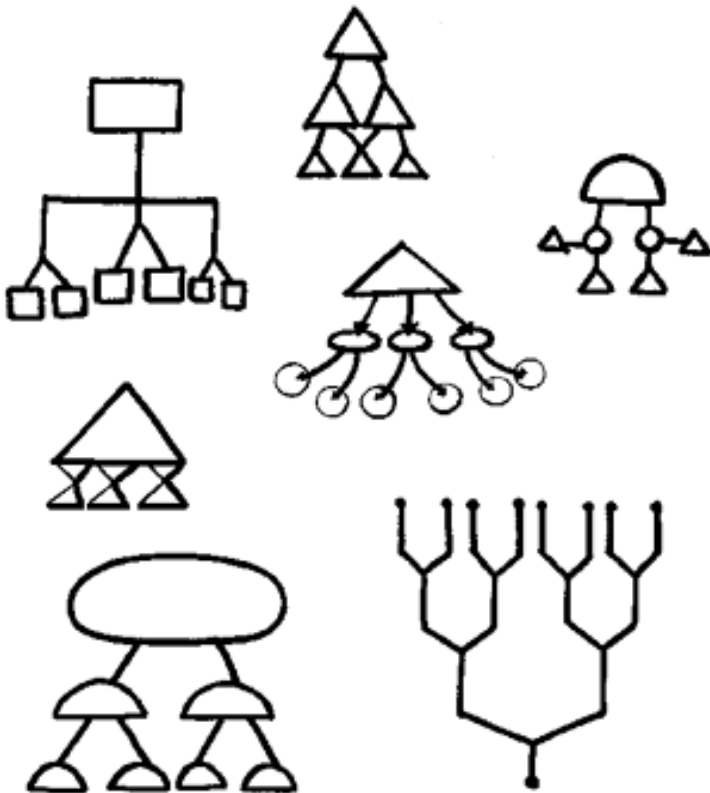
Αραχνοειδείς

- Μικρή σημασία στις σχέσεις.
- Καταιγισμός ιδεών

Ιεράρχησης

Ιεράρχησης

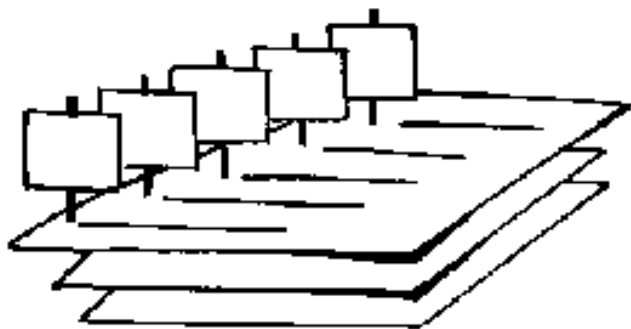
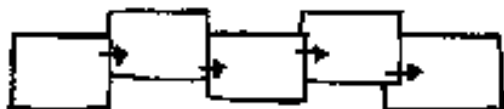

- Ιεραρχίες εννοιών
- Σημασία στην οπτικοχωρική δεξιότητα
- Θέση έννοιας ως προς την επόμενη

Διαγράμματα ροής

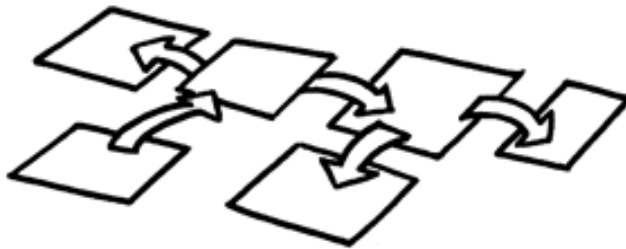
Διαγράμματα ροής - Αλγόριθμοι

- Έννοιες που συσχετίζονται με το σχήμα «αίτιο – αποτέλεσμα»
- Μαθηματικά και Πληροφορική

Χωροταξικές

Χωροταξικές απόψεις

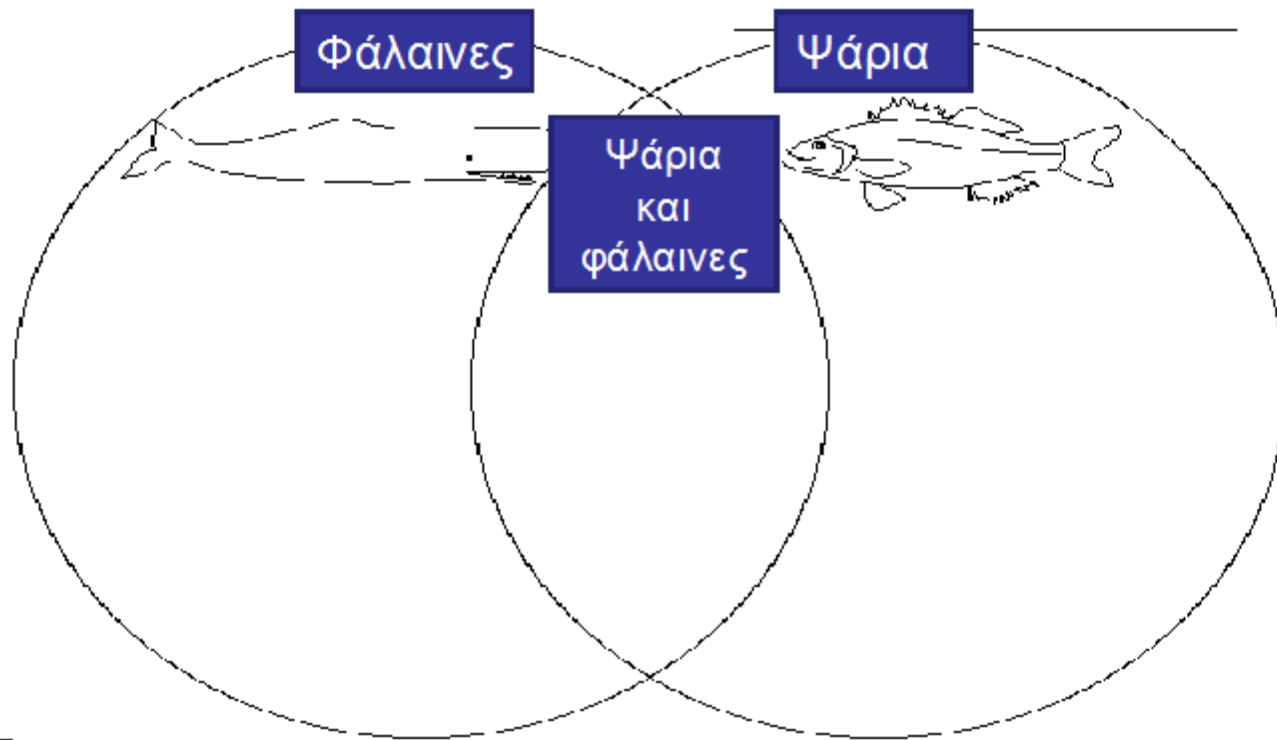
- Εκμεταλευόμαστε τις προφανείς χωροταξικές σχέσεις που υπάρχουν.
- Μπορεί να είναι σκαριφήματα.

Εγκυκλοπαίδεια Larousse, «Πλανήτης Γη»,
εκδ. Μοντέρνοι Καιροί, Αθήνα, 2005

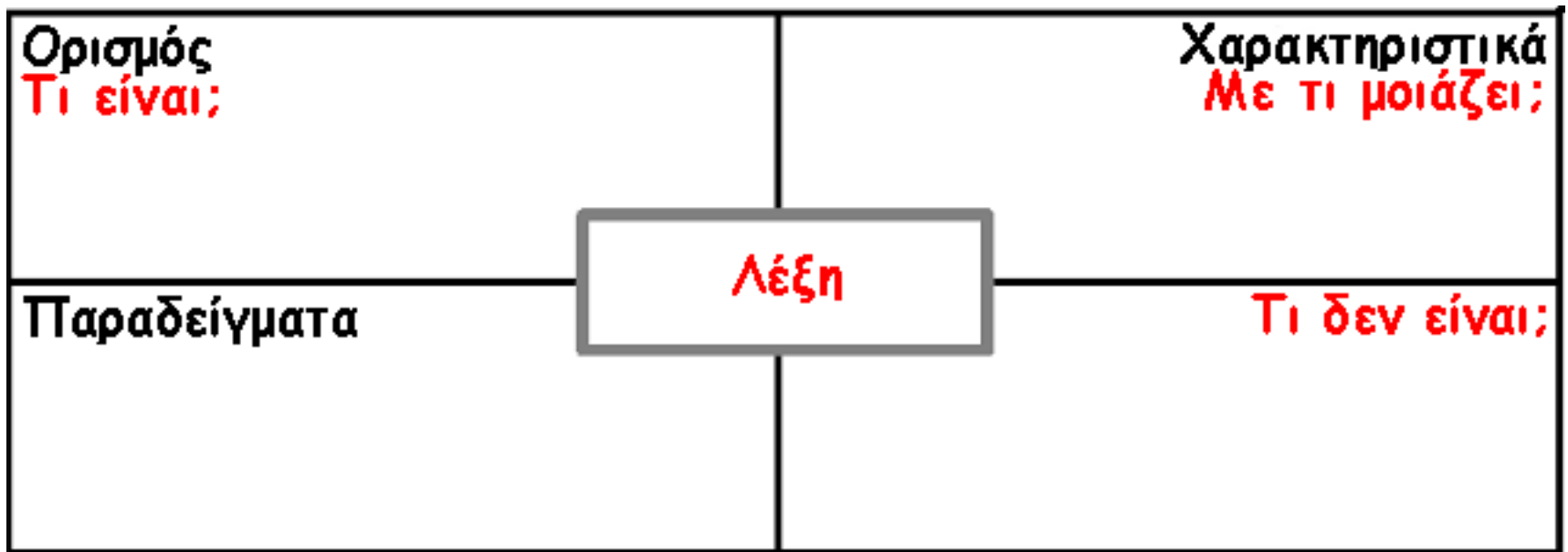

Διαγράμματα Venn

Έχουν λέπια	Έχουν εγκέφαλο	Κάνουν αυγά
Κολυμπούν	Έχουν καρδιά	Έχουν πνευμόνια
Έχουν βράγχια	Έχουν σκελετό	Προστατεύουν μικρά
Αδιαφορούν για μικρά	Έχουν χαμηλή θερμοκρασία	Είναι θηλαστικά
Έχουν υψηλή θερμοκρασία	Κουνούν την ουρά	Ζουν στο νερό

Γραφήματα Frayer

Γραφήματα Frayer

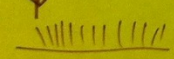

Frayer Model

What is it?
A plant is a growing, living thing. It changes. It needs sun ☀, water 💧, and air to stay alive.
-Nathan and Kerin

What does it look like?
* stem
* roots
* leaf
catherine!

Plants

Examples:

- ✓ Sunflower - Diego
- ✓ Daisy - Athulya
- ✓ Rose - Noah
- ✓ Flower - Natalie
- ✓ Grass - Eyobel
- ✓ Beanstalk - Raj
- ✓ Venus fly trap - Hashain

Non-Examples:

- ✓ Human - Athulya
- ✓ word c a n - Tiffany
- ✓ Rock - carlos
- ✓ Chicken - Lucy
- ✓ Food   - Alifiya
- ✓ Rocket - Kyle

Δωρεάν λογισμικό εννοιολογικών χαρτών

- http://freemind.sourceforge.net/wiki/index.php/Main_Page
- <http://cmap.ihmc.us/download/>

Προκαταβολικοί οργανωτές

- Σκοπός: Η χρήση πρώιμου οργανωτή προσφέρει **νύξεις** για το τι θα ακολουθήσει (νέα πληροφορία) αλλά και **συνδέει** την προηγούμενη γνώση υποβάθρου με αυτήν.
- Βοηθάει **να ενσωματωθεί** η νέα αυτή πληροφορία – γνώση στην ήδη σημασμένη γνωστική δομή.
- Είναι μια εισαγωγή που αφενός επιτρέπει στους μαθητές **να εφαρμόσουν τις γνώσεις** αλλά και τις στρατηγικές που γνωρίζουν και αφετέρου **να μειωθεί το άγχος** τους, αφού γνωρίζουν σε ποιο ακριβώς νοηματικό πλαίσιο θα κινηθεί το επόμενο κείμενο ή η επόμενη ενότητα.
- Δεν είναι το ίδιο πράγμα με περιλήψεις ή εισαγωγικές παραγράφους που κάποιες φορές παρουσιάζονται πριν από το κείμενο. Προσφέρουν περισσότερο αφηρημένες, γενικές και οργανωτικού τύπου πληροφορίες (κεντρικές ιδέες – «Τι θα μάθουμε σ' αυτό το κείμενο (ή ενότητα);»).

Προκαταβολικοί
οργανωτές

1. ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Τι θα μάθουμε

Στο σχολείο που πηγαίνω, πράγματα όμορφα μαθαίνω. Με μολύβι και χαρτί, με παιχνίδι, μουσική.

Βρίσκω φίλους και βιβλία, γνώσεις και ψυχαγωγία, γράφω, παίζω, τραγουδώ. Δεν είναι άσχημα, θαρρώ!

Ε, τότε έρχομαι κι εγώ!

Σε αυτή την ενότητα θα μελετήσουμε:

- 1 Το σχολείο μου
 - Ποιο είναι;
 - Πού βρίσκεται;
 - Πώς είναι;
- 2 Τη ζωή στο σχολείο
 - Ποιοι είμαστε;
 - Τι κάνουμε;
- 3 Το περιβάλλον του σχολείου
 - Οι τάξεις
 - Η αυλή
 - Για να έχουμε ένα όμορφο σχολείο...

II

2. Οι βάσεις

Όπως είδαμε στην προηγούμενη ενότητα, το καθαρό νερό έχει $\text{pH} = 7$ και τα όξινα διαλύματα έχουν $\text{pH} < 7$. Αν μετρήσουμε το pH του ασβεστόνευρου, ενός καθαριστικού τσιμιών και ενός διαλύματος αποφρακτικού σωληνώσεων, θα διαπιστώσουμε ότι είναι μεγαλύτερο από 7. Τα διαλύματα αυτά περιέχουν ουσίες που στη Χημεία ονομάζονται βάσεις και γι' αυτό χαρακτηρίζονται ως βασικά ή αλκαλικά διαλύματα.

Ενεργοποίηση της απαραίτητης προηγούμενης γνώσης υποβάθρου

Αφόρμηση – Εισαγωγή στη γνώση

Έννοιες κλειδιά: βάσεις • βασικός χαρακτήρας • δείκτες • ανών υδροξειδίου • κλίμακα pH

Προ-οργάνωση με λέξεις κλειδιά

Όταν θα έχετε μελετήσει την ενότητα αυτή, θα μπορείτε:

1. Να διαπιστώνετε το βασικό χαρακτήρα ουσιών που περιέχονται σε προϊόντα του άμεσου περιβάλλοντός σας.
2. Να ορίζετε τις βάσεις κατά Arrhenius.
3. Να γράφετε τους χημικούς τύπους ορισμένων βάσεων, όταν δίνονται τα σκόματά τους.
4. Να ονομάζετε ορισμένες βάσεις, όταν δίνονται οι χημικοί τύποι τους.
5. Να γράφετε τις χημικές εξισώσεις σχηματισμού ιόντων κατά τη διάλυση ορισμένων βάσεων στο νερό.
6. Να προσδιορίζετε το pH ενός διαλύματος βάσης με τη βοήθεια πεχαμετρικού καρτιού.

Στοχοθεσία και ενημέρωση στόχων

Διαγράμματα οργάνωσης (Deshler, Ellis & Lenz, 1996)

- Είναι οργανωτές της γνώσης – πληροφορίας που παρουσιάζεται σε ένα κείμενο.
- Σκοπός: Ο στόχος αυτής της διδακτικής στρατηγικής είναι αφενός να πληροφορηθούν οι μαθητές, με γραφικό τρόπο τις κύριες και υποστηκτικές έννοιες ενός κειμένου και αφετέρου να γίνουν κατανοητές σχέσεις που υπάρχουν μεταξύ τους και δεν διατυπώνονται ρητά στο κείμενο.

Διαγράμματα οργάνωσης

Η επικράτηση του Χριστιανισμού και οι αιρέσεις

Τι συνέβη;

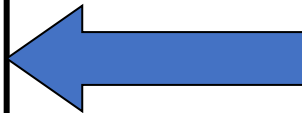
Ο Χριστιανισμός επικρατεί	
Το χριστιανικό δόγμα ήταν αυστηρά καθορισμένο	Πολλοί κληρικοί προσπάθησαν να δώσουν ερμηνείες σε θεολογικά ζητήματα

Εμφανίζονται αιρέσεις		
Οι ερμηνείες πολλές φορές δε συμφωνούν με την επίσημη Εκκλησία	Εκτός από θρησκευτικά υπάρχουν κι άλλα κίνητρα	Εξαπλώνονται στις επαρχίες

Μεγαλώνει το χάσμα κεντρικής εξουσίας και περιφέρειας	
Εμφανίζονται αποσχιστικές τάσεις	Διάσταση κεντρικής εξουσίας και περιφέρειας

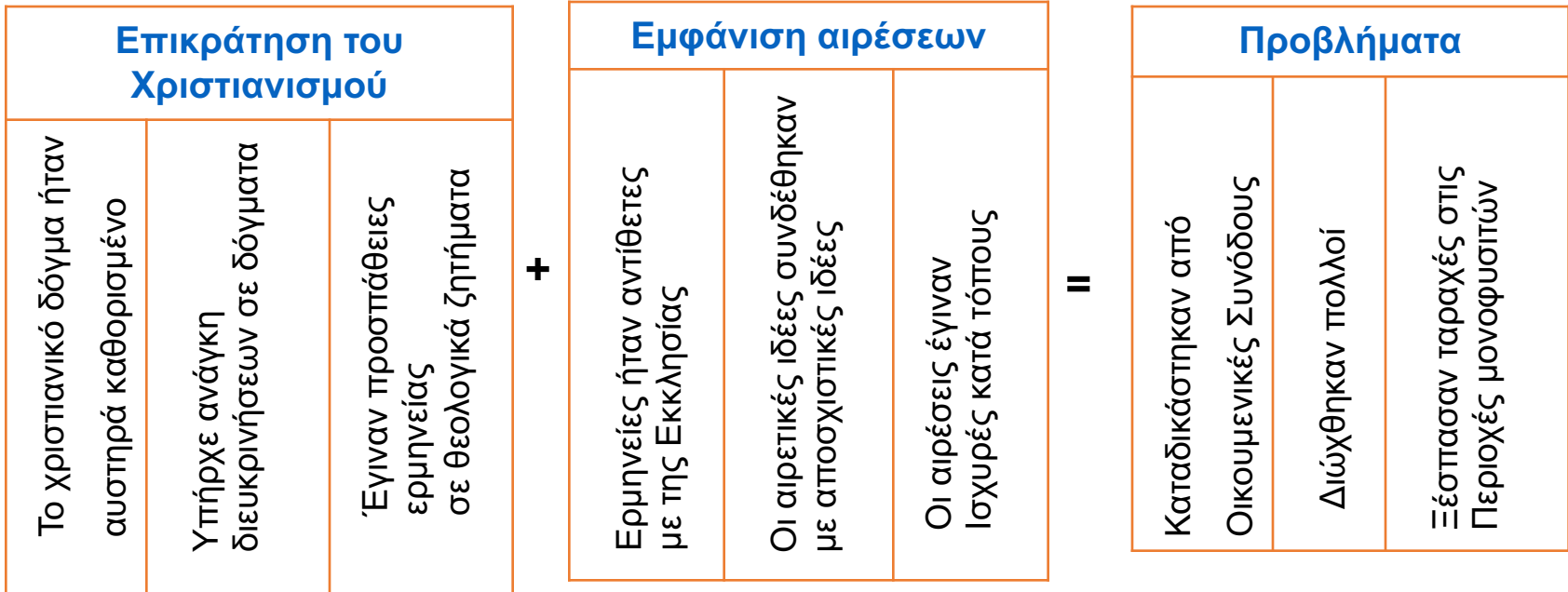

Καταδικάζονται από Συνόδους		
Σύγκληση Οικουμενικών Συνόδων και καταδίκη	Διώξεις αιρετικών	Ξεσπούν ταραχές

Η διαμάχη ήταν πλήγμα για τη συνοχή του Βυζαντίου. Έτσι εύκολα οι Άραβες κατέκτησαν τις μονοφυσιτικές περιοχές

Διαγράμματα οργάνωσης

Η επικράτηση του Χριστιανισμού και οι αιρέσεις

Η διαμάχη ήταν πλήγμα για τη συνοχή του Βυζαντίου. Έτσι εύκολα οι Άραβες κατέκτησαν τις μονοφυσιτικές περιοχές

Συστήματα μελέτης

- Σύνθετες στρατηγικές
- Καθοδήγηση στα στάδια επεξεργασίας της πληροφορίας.
 - Ενεργοποίηση προηγούμενης γνώσης
 - Στόχοι
 - Αναστοχασμός και συγκρίσεις προηγούμενης γνώσης, στόχων και αποτελεσμάτων

Σύστημα Μελέτης Κ – W – L

Τι είναι (έννοια) Ο Πρωτομάρτυρας Στέφανος		
Τι ξέρω	Τι θέλω (πρέπει) να ξέρω	Τι έμαθα
<p>Οι Απόστολοι και η Εκκλησία συνεχίζουν το έργο του Χριστού.</p> <p>Η Εκκλησία φροντίζει αυτούς που έχουν ανάγκη.</p>	<p>Η Εκκλησία προσπαθεί για έναν κόσμο ειρηνικό και γεμάτο αγάπη.</p> <p>Η ζωή και το μαρτύριο του Πρωτομάρτυρα Στέφανου.</p> <p>Οι μάρτυρες</p>	<p>Η Εκκλησία ανακουφίζει τον πόνο.</p> <p>Εκλέγει 7 διακόνους.</p> <p>Ο Στέφανος ξεχωρίζει και υπομένει το μαρτύριο.</p> <p>Το παράδειγμα του μαρτυρίου του Στέφανου.</p>

Ευχαριστώ για την προσοχή σας